

**Спільна декларація країн-учасниць Празького саміту
з питань Східного партнерства
7 травня 2009 року, Прага**

Учасники:

Європейський Союз, представлений

ЙВ паном Міреком ТОПОЛАНЕКОМ

ЙВ паном Жозе Мануелем БАРРОСО

ЙВ паном Хав'єром СОЛАНОЮ

Президентом Європейської Ради

Президентом Європейської Комісії

Генеральним секретарем Ради Європейського Союзу / Верховним представником ЄС з питань спільної зовнішньої політики та політики безпеки

***ВІРМЕНІЯ**, представлена*

ЙВ паном Сержем САРГСЯНОМ

Президентом Республіки Вірменія

***АВСТРІЯ**, представлена*

ЙВ паном Гансом Дитмаром

ШВАЙСГУТОМ

Постійним представником Австрії при Європейському Союзі

***АЗЕРБАЙДЖАН**, представлений*

ЙВ паном Ільхамом АЛІЄВИМ

Президентом Республіки Азербайджан

***БІЛОРУСЬ**, представлена*

ЙВ паном Володимиром СЕМАШКО

Першим заступником Прем'єр-міністра Республіки Білорусь

***БЕЛЬГІЯ**, представлена*

ЙВ паном Германом ВАН РОМПЕЕМ

Прем'єр-міністром Королівства Бельгія

***БОЛГАРІЯ**, представлена*

ЙВ паном Сергієм СТАНІШЕВИМ

Прем'єр-міністром Республіки Болгарія

***КІПР**, представлений*

ЙВ паном Маркосом КІПРІАНУ

Міністром закордонних справ Республіки Кіпр

***ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА**, представлена*

ЙВ паном Міреком ТОПОЛАНЕКОМ

Прем'єр-міністром Чеської Республіки

***ДАНІЯ**, представлена*

ЙВ паном Ларсом Локке

РАСМУССЕНОМ

Прем'єр-міністром Королівства Данія

***ЕСТОНІЯ**, представлена*

ЙВ паном Андрусом АНСІПОМ

Прем'єр-міністром Республіки Естонія

***ФІНЛЯНДІЯ**, представлена*

ЙВ паном Матті ВАНХАНЕНОМ

Прем'єр-міністром Республіки Фінляндія

***ФРАНЦІЯ**, представлена*

ЙВ паном Франсуа ФІЙОНОМ

Прем'єр-міністром Французької Республіки

***ГРУЗІЯ**, представлена*

ЙВ паном Михайлом СААКАШВІЛІ

Президентом Грузії

***НІМЕЧЧИНА**, представлена*

ЙВ пані Ангелою МЕРКЕЛЬ

Федеральним канцлером Федеративної Республіки Німеччина

ГРЕЦІЯ, представлена

ЙВ паном Константіносом
КАРАМАНЛІСОМ

Прем'єр-міністром Грецької Республіки

УГОРЩИНА, представлена

ЙВ паном Гордоном БАЙНАІ

Прем'єр-міністром Республіки Угорщина

ІРЛАНДІЯ, представлена

ЙВ паном Брайаном КОУЕНОМ

Прем'єр-міністром Ірландії

ІТАЛІЯ, представлена

ЙВ паном Мауріціо САККОНІ

Міністром соціального забезпечення Республіки
Італія

ЛАТВІЯ, представлена

ЙВ паном Валдісом ДОМБРОВСКІСОМ

Прем'єр-міністром Республіки Латвія

ЛИТВА, представлена

ЙВ паном Вігаудасом УШАЦКАСОМ

Міністром закордонних справ Республіки Литва

ЛЮКСЕМБУРГ, представлений

ЙВ паном Жаном АССЕЛЬБОРНОМ

Заступником Прем'єр-міністра і Міністром
закордонних справ та імміграції Великого
Герцогства Люксембург

МАЛЬТА, представлена

ЙВ паном Тоніо БОРГОМ

Заступником Прем'єр-міністра і Міністром
закордонних справ Республіки Мальта

ПОЛЬЩА, представлена

ЙВ паном Дональдом ТУСКОМ

Прем'єр-міністром Республіки Польща

ПОРТУГАЛІЯ, представлена

ЙВ паном Луішом АМАДУ

Державним міністром і Міністром закордонних
справ Португальської Республіки

РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА, представлена

ЙВ паном Андрієм СТРАТАНОМ

Заступником Прем'єр-міністра і Міністром
закордонних справ і європейської інтеграції
Республіки Молдова

РУМУНІЯ, представлена

ЙВ паном Емілем БОКОМ

Прем'єр-міністром Румунії

СЛОВАЧЧИНА, представлена

ЙВ паном Робертом ФІКО

Прем'єр-міністром Словацької Республіки

СЛОВЕНІЯ, представлена

ЙВ паном Боротом ПАХОРОМ

Прем'єр-міністром Республіки Словенія

ІСПАНІЯ, представлена

ЙВ паном Мігелем Анхелом
МОРАТІНОСОМ

Міністром закордонних справ Королівства
Іспанія

ШВЕЦІЯ, представлена

ЙВ паном Фредріком РЕІНФЕЛЬДТОМ

Прем'єр-міністром Королівства Швеція

НІДЕРЛАНДИ, представлені

ЙВ паном Яном Петером БАЛКЕНЕНДЕ

Прем'єр-міністром Королівства Нідерланди

УКРАЇНА, представлена

ЙВ паном Віктором ЮЩЕНКОМ

Президентом України

СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО,

представлене

ЙВ паном Девідом МІЛБАНДОМ

Державним секретарем із закордонних справ
Сполученого Королівства Великої Британії та
Північної Ірландії

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ,

представлений

ЙВ паном Хансом-Гертом ПОТТЕРІНГОМ

Президентом Європейського парламенту

КОМІТЕТ РЕГІОНІВ, *представлений*

ЙВ паном Люком ван ден БРАНДЕНОМ

Генеральним секретарем Комітету
регіонів

**КОМІТЕТ З ЕКОНОМІЧНИХ І СОЦІАЛЬНИХ
ПИТАНЬ,** *представлений*

ЙВ паном Іваном ВОЛЕСОМ

Членом Комітету з економічних і
соціальних питань

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК,

представлений

ЙВ паном Філіпом МЕЙСТАДТОМ

Президентом Європейського
інвестиційного банку

**ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ І
РОЗВИТКУ,** *представлений*

ЙВ паном Жаном ЛЕМ'ЄРРОМ

Президентом Європейського банку
реконструкції і розвитку

**Спільна декларація країн-учасниць Празького саміту
з питань Східного партнерства
7 травня 2009 року, Прага**

Для досягнення нового рівня взаємин шляхом створення Східного партнерства Голови держав та урядів, представники Республіки Вірменія, Республіки Азербайджан, Республіки Білорусь, Грузії, Республіки Молдова й України, представники Європейського Союзу й Голови держав та урядів, представники країн-членів ЄС зустрілися в Празі й прийняли наступну Спільну Декларацію:

Амбітніше партнерство між Європейським Союзом і країнами-партнерами

1. Східне партнерство є спільним починанням держав-членів Європейського Союзу і їхніх Східноєвропейських партнерів (надалі країни-партнери), що ґрунтується на взаємних інтересах і зобов'язаннях, а також на принципах загальної участі й відповідальності. Східне партнерство планується розвивати спільними зусиллями, забезпечуючи абсолютну прозорість.

Учасники Празького саміту погоджуються з тим, що Східне партнерство ґрунтуватиметься на прихильності до принципів міжнародного права й основних цінностей, у тому числі, до таких як демократія, верховенство права, повага до прав людини та її основних свобод, а також ринкова економіка, сталий розвиток і належне державне управління.

Східне партнерство ґрунтується на існуючих двосторонніх договірних відносинах і доповнює їх. Східне партнерство буде розвиватися, не обмежуючи прагнення окремих країн-партнерів щодо майбутніх відносин з ЄС, і буде регулюватися принципами диференціації й обумовленості.

Розвиток Східного партнерства буде здійснюватися паралельно із двостороннім співробітництвом між ЄС і третіми країнами.

2. Основною метою Східного партнерства є створення необхідних умов для прискорення процесу політичного об'єднання й подальшої економічної інтеграції між Європейським Союзом і зацікавленими країнами-партнерами. Значне зміцнення політики ЄС стосовно країн-партнерів буде здійснюватися шляхом розвитку Східного виміру Європейської політики сусідства. З цією метою в рамках Східного партнерства планується надавати підтримку політичним і соціально-економічним реформам у країнах-партнерах, сприяючи їхньому зближенню з Європейським Союзом. Це сприятиме виконанню

загальних зобов'язань щодо забезпечення стабільності, безпеки й процвітання Європейського Союзу, країн-партнерів і всього Європейського континенту.

Східне партнерство повинно сприяти подальшому підвищенню стабільності й рівня взаємної довіри. Конфлікти перешкоджають співробітництву. Тому учасники Празького саміту підкреслюють необхідність якнайшвидшого мирного врегулювання конфліктів на основі принципів і норм міжнародного права, а також рішень і документів, прийнятих у зв'язку з цим.

Східне партнерство також може посприяти розвитку більш тісних зв'язків між самими країнами-партнерами.

3. Східне партнерство несе чітке політичне послання про необхідність підтримки й сприяння курсу реформ. Східне партнерство надасть додатковий імпульс соціально-економічному й регіональному розвитку країн-партнерів. Східне партнерство сприятиме належному державному управлінню, у тому числі у фінансовому секторі, регіональному розвитку й соціальній згуртованості, а також допоможе зменшити соціально-економічну нерівність країн-партнерів. Таким чином, Східне партнерство буде доповнювати макроекономічне сприяння, яке надається відповідними міжнародними інструментами.

Поглиблені двосторонні відносини

4. Учасники Празького саміту поділяють бажання щодо поглиблення й зміцнення двосторонніх відносин між ЄС і країнами-партнерами, беручи до уваги специфіку й амбіції кожної країни-партнера, а також поважаючи існуючі двосторонні відносини між ЄС і відповідною країною-партнером. Учасники саміту дійшли згоди, що двостороннє співробітництво в рамках Східного партнерства повинне забезпечити основу для підписання Угоди про асоціацію між ЄС і тими країнами-партнерами, які згодні й можуть виконати зобов'язання, що випливають із неї.
5. Крім існуючих можливостей для розвитку торгівлі й інвестицій, нові Угоди про асоціацію передбачатимуть створення або будуть націлені на створення поглиблених і всеосяжних зон вільної торгівлі, де позитивний вплив лібералізації торгівлі й інвестицій буде посилено гармонізацією в регулятивній сфері, що веде до зближення із законами й нормами ЄС. Відкриті ринки й економічна інтеграція мають істотне значення для стабільного економічного

розвитку країн-партнерів і зміцнення політичної стабільності. Створення двосторонніх поглиблених і всеосяжних зон вільної торгівлі між ЄС і країнами-партнерами в довгостроковій перспективі може стати створенням мережі поглиблених і всеосяжних зон вільної торгівлі.

6. Окремо з кожною країною-партнером Європейський Союз буде розробляти Комплексні програми інституційного розвитку, спрямовані на підвищення адміністративних можливостей країн-партнерів, у тому числі шляхом навчання, технічної допомоги й застосування будь-яких відповідних новаторських підходів.
7. Ще одним важливим аспектом Східного партнерства є підтримка мобільності громадян і лібералізація візового режиму в безпечному середовищі. У рамках Східного партнерства передбачається сприяння мобільності громадян країн-партнерів за допомогою підписання угод про спрощення візового режиму й реадмісії; відповідно до глобального підходу до міграції, ЄС також буде вживати послідовних заходів у напрямку повної лібералізації візового режиму – як довгострокового орієнтира, встановленого для кожної країни-партнера в індивідуальному порядку – у тому випадку, якщо будуть створені умови для організованої й безпечної мобільності.
8. Східне партнерство націлене на підвищення рівня енергетичної безпеки за допомогою співробітництва в питаннях, що стосуються стабільного й безпечного енергозабезпечення й транзиту енергетичних ресурсів на довгострокову перспективу, у тому числі шляхом покращення регулювання, підвищення рівня енергетичної ефективності і ширшого використання відновлювальних джерел енергії. Положення про енергетичну взаємозалежність можуть бути включені в нові Угоди про асоціацію або інші двосторонні угоди між ЄС і країнами-партнерами. Співробітництво в енергетичній сфері повинне враховувати Другий стратегічний огляд енергетики ЄС і енергетичну політику кожної-країни партнера.

Орієнтація на багатостороннє співробітництво

9. Багатостороння структура Східного партнерства передбачає заходи взаємодії, а також відкритий і вільний діалог, сприяючи тим самим досягненню цілей Партнерства. Структура Східного партнерства буде функціонувати на основі

загальних рішень Європейського Союзу й країн-партнерів. Дана структура забезпечить форум для обміну інформацією й досвідом щодо кроків, які вживаються країнами-партнерами з метою переходу до ринкової економіки, проведення реформ і модернізації, а також надасть ЄС додатковий інструмент для супроводу зазначених процесів. Структура Східного партнерства буде сприяти виробленню загальних позицій і розвитку спільної діяльності. Ця багатостороння структура націлена на сприяння розвитку зв'язків серед самих країн-партнерів і буде використовуватися як форум для обговорення подальших кроків у розвитку Східного партнерства.

Зближення в законодавчій і регуляторній сфері має вирішальне значення для країн-партнерів, які бажають досягти певних успіхів у зближенні з ЄС. Багатостороння структура забезпечить умови для реалізації відповідних заходів, у тому числі шляхом проведення спеціальних нарад, присвячених представленню й поясненню Європейським Союзом законодавства й стандартів ЄС, а також їхньому порівнянню з державною політикою й законодавством.

10. Зустрічі Глав держав і урядів Східного партнерства, у принципі, планується проводити один раз на два роки. Зазначені зустрічі варто проводити в країнах-членах ЄС і країнах-партнерах. Зустрічі міністрів закордонних справ передбачається проводити щорічно. Ці зустрічі керівників високого рівня забезпечать подальше просування й формування Східного партнерства.
11. Чотири тематичні платформи, що організуються Європейською Комісією на цей момент, передбачатимуть проведення засідань, присвячених розгляду конкретних завдань, і будуть використовуватися як форум для відкритих і вільних обговорень питань, які належать до головних сфер співробітництва, а саме, демократії, належного державного управління й стабільності; економічної інтеграції й зближення з галузевою політикою ЄС; енергетичної безпеки; і контактів між людьми.
12. Перші зустрічі по чотирьох тематичних платформах планується провести в червні 2009 року. По кожній платформі буде затверджено ряд реально досяжних основних цілей, що підлягатимуть періодичному коригуванню, і відповідна робоча програма, а також розглядатимуться досягнуті успіхи. Зустрічі будуть проводитися, щонайменше, два рази на рік на рівні керівників, що займаються проведенням реформ у відповідних сферах політики. Звіти про діяльність

платформ будуть представлятися на щорічних зустрічах Міністрів закордонних справ. У деяких випадках роботі платформ можуть сприяти спеціальні зустрічі на рівні галузевих міністрів. Для підтримки роботи тематичних платформ за конкретними напрямками також будуть створені експертні комісії.

Треті країни будуть допускатися, в індивідуальному порядку, до участі в конкретних проектах, діяльності й зустрічах, що належать до тематичних платформ, у тому випадку, якщо це буде сприяти цілям окремих заходів і загальним цілям Східного партнерства. Діяльність у рамках багатосторонньої структури Східного партнерства повинна бути добровільною і має ґрунтуватися на принципах спільного підходу.

13. Учасники Празького саміту підтримують втілення в життя "флагманських" ініціатив, завдяки яким Східне партнерство отримає додатковий імпульс, конкретний зміст і гласність, а також очікують, що обговорення пов'язаних із платформами питань відбудеться найближчим часом.
14. Буде забезпечена взаємодоповнюваність регіональних ініціатив, проведених Європейським Союзом і відповідними країнами-партнерами, зокрема, що стосується Чорноморської синергії. Взаємодію з іншими регіональними ініціативами слід розглядати в індивідуальному порядку.
15. У роботі Празького саміту взяли участь Високі представники Європейського Парламенту, Комітету регіонів, Європейського економічного і соціального комітету, Європейського інвестиційного банку, Європейського банку реконструкції і розвитку. До реалізації Східного партнерства буде залучено широке коло учасників – міністерства й державні структури, парламенти, громадянське суспільство, міжнародні організації (такі, як ОБСЄ, Рада Європи й ОЕСР), міжнародні фінансові установи, приватний сектор, економічні та соціальні партнери в рамках роботи багатосторонніх платформ.

Таким чином, учасники Празького саміту пропонують парламентаріям з Європейського Союзу й країн-партнерів висловити свої міркування з приводу пропозиції Європейського Парламенту щодо створення Парламентської асамблеї ЄС-Східні сусіди (EURO-NEST PA), а Європейській Комісії - розробити й запропонувати умови створення Форуму громадянського суспільства Східного партнерства.

Учасники саміту також запропонували, щоб Європейський інвестиційний банк у межах своєї компетенції в питаннях Східного сусідства провів роботу з інвестиційної підтримки малого й середнього бізнесу. Європейському інвестиційному банку, Європейському банку реконструкції й розвитку, а також іншим міжнародним фінансовим установам було запропоновано розробити відповідну програму підтримки середніх і малих підприємств.

Фінансування

16. Відповідно до Декларації Східного партнерства від березня 2009 року, прийнятої Європейською Радою, передбачається збільшення обсягів фінансової підтримки з боку Європейського Союзу, яка буде спрямована на реалізацію цілей Східного партнерства і братиме до уваги успіхи, досягнуті окремими країнами-партнерами. Учасники Празького саміту погоджуються, що крім наданої Європейським Співтовариством грантової допомоги й державного спільного фінансування, здійснення Східного партнерства вимагатиме додаткових фінансових ресурсів, і тому вони звертаються до інших донорів, міжнародних фінансових установ і приватного сектору із закликом про надання додаткового фінансування, необхідного для підтримки реформ, "флагманських" ініціатив і проектів.
17. Для стимулювання загальної участі й більш тісного співробітництва між державним і приватним секторами, Східним партнерством повинен застосовуватися інноваційний підхід. Активна політична підтримка, матеріальні стимули й гарантії ЄС для приватного сектора створять умови, що спонукають приватний сектор інвестувати свій капітал у певні проекти в країнах-партнерах, сприяючи, таким чином, досягненню цілей Східного партнерства.
18. Учасники Празького саміту закликають ЄІБ, ЄБРР та інші міжнародні фінансові установи активізувати свої зусилля з надання допомоги всім країнам-партнерам у процесі проведення реформ та модернізації, а також визначити відповідні інвестиційні проекти.

Заключні положення

19. Учасники Празького саміту погоджуються з необхідністю сприяння розповсюдженню інформації про основні принципи та цілі Східного партнерства серед громадян, мобілізації їхньої підтримки й підвищення рівня

поінформованості в цих питаннях. Забезпечення більшої відкритості інформації про конкретні проекти й заходи ще більше наблизить цю ініціативу до громадян.

20. Учасники Празького саміту закликають нинішнє й майбутнє керівництво Ради Європейського Союзу і Європейську Комісію активізувати спільні зусилля із країнами-партнерами, спрямовані на те, щоб визначити план проведення зустрічей на рівні міністрів і відповідальних працівників у рамках багатостороннього виміру Східного партнерства, встановити пріоритетність заходів у рамках тематичних платформ на 2009-2010 рр. і підготувати пропозиції із здійснення в максимально короткий строк "флагманських" ініціатив.
21. Учасники Празького саміту переконані, що результати Празького саміту й створення Східного партнерства сприятимуть справі демократії, зміцненню стабільності й процвітання, принесуть тривалі й відчутні блага громадянам всіх країн-учасниць. Учасники Празького саміту мають намір працювати в тісному контакті, щоб забезпечити досягнення цілей, передбачених цією Спільною декларацією.